

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2004-2005

16 FÉVRIER 2005

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière en vue de garantir le respect des places de parking réservées aux personnes handicapées

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DES AFFAIRES
ÉCONOMIQUES
PAR MME **KAPOMPOLÉ**

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2004-2005

16 FEBRUARI 2005

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer teneinde ervoor te zorgen dat de gereserveerde parkeerplaatsen voor personen met een handicap niet door anderen worden ingenomen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIËN EN VOOR DE
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR MEVROUW **KAPOMPOLÉ**

Composition de la commission/Samenstelling van de commissie :

Président /Voorzitter: Jean-Marie Dedecker.

A. Membres /Leden:

SP.A-SPIRIT Mimount Bousakla, Flor Koninckx, André Van Nieuwkerke.
VLD Jean-Marie Dedecker, Margriet Hermans, Luc Willems.
PS Pierre Galand, Joëlle Kapompolé, Olga Zrihen.
MR Jihane Annane, Berni Collas, Marie-Hélène Crombé-Berton.
CD&V Etienne Schouppe, Jan Steverlynck.
CDH Christian Brotcorne.
Vlaams Belang Frank Creyelman, Anke Van dermeersch.

B. Suppléants /Plaatsvervangers:

Jacinta De Roeck, Christel Geerts, Bart Martens, Myriam Vanlerberghe.
Jacques Germeaux, Stefaan Noreilde, Patrik Vankrunkelsven, Paul Wille.
Sfia Bouarfa, Jean Cornil, Jean-François Istasse, Philippe Mahoux.
Jacques Brotchi, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, François Roelants du Vivier.
Wouter Beke, Mia De Schamphelaere, Hugo Vandenberghe.
Francis Delpérée, Clotilde Nyssens.
Yves Buysse, Nele Jansegers, Wim Verreycken.

Voir:

Documents du Sénat:

3-519 - 2003/2004:

N° 1: Proposition de loi de M. Brotcorne.

Zie:

Stukken van de Senaat:

3-519 - 2003/2004:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Brotcorne.

I. INTRODUCTION

La présente proposition de loi a été déposée au Sénat le 19 février 2004. La commission a examiné la proposition au cours de sa réunion du 16 février 2005.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. BROTCORNE, AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI

Les personnes handicapées ont accès à des emplacements qui leur sont réservés. Ceux-ci sont indiqués par le signal routier connu de tous figurant une personne handicapée en chaise roulante, comme le prévoit l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière.

La mesure prévue ne semble toutefois pas suffire, étant donné que bon nombre de citoyens dénoncent le manque de respect pour ces emplacements réservés. Il semble dès lors nécessaire de clarifier le message.

La présente proposition de loi vise à compléter le panneau existant par un panneau additionnel, comportant le slogan suivant: « Si tu prends ma place, prends aussi mon handicap! »

Il est courant de dire, en ce qui concerne la circulation routière, qu'on se limite à des mesures répressives et qu'on met trop l'accent sur les amendes, sans se soucier outre mesure de l'aspect éducatif. Mais bien souvent, il ne suffit pas de concentrer toute l'attention sur l'aspect éducatif, dans la mesure où tout le monde a déjà été témoin ou même s'est rendu coupable d'occupations abusives d'une place de parking réservée, sous prétexte « qu'on n'en a que pour une minute ».

La présente proposition se situe entre la répression et la sensibilisation. Le slogan « Si tu prends ma place, prends aussi mon handicap! » permet en fait de jouer sur un certain sentiment de culpabilité que les autres usagers de la route éprouvent à l'égard des personnes qui ont des problèmes de mobilité et qui s'aventurent chaque jour à contrecœur dans la circulation.

L'adjonction du panneau additionnel n'est pas difficile à réaliser et permettra de garantir les droits des personnes à mobilité réduite.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Koninckx déclare que, même s'il est très favorable à l'objet de la proposition de loi, il ne peut accepter celle-ci.

Le panneau additionnel comportant la mention « Si tu prends ma place, prends aussi mon handicap! » a certainement une valeur éducative, mais est plutôt

I. INLEIDING

Dit wetsvoorstel werd op 19 februari 2004 ingediend in de Senaat. De commissie heeft het voorstel besproken tijdens haar vergadering van 16 februari 2005.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER BROTCORNE, AUTEUR VAN HET WETSVOORSTEL

Voor personen met een handicap zijn gereserveerde parkeerplaatsen voorzien. Deze plaatsen worden aangeduid door het algemeen gekend verkeersbord met de tekening van een gehandicapte persoon in een rolstoel, zoals voorzien in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemene reglement op de politie van het wegverkeer.

Die maatregel lijkt echter niet te volstaan want er wordt vaak geklaagd over het gebrek aan eerbied voor deze gereserveerde parkeerplaatsen. De boodschap moet dus duidelijker worden overgebracht.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe het bestaande bord aan te vullen met een onderbord waarop de slogan: « Wil je mijn parkeerplaats? Neem dan ook mijn handicap! »

Wat het wegverkeer betreft, wordt er dikwijls beweerd dat men alleen repressief optreedt en te veel de nadruk legt op boetes, zonder veel oog voor het educatieve. Alle aandacht focussen op het educatieve is evenwel dikwijls onvoldoende want iedereen is al wel eens getuige, of zelfs dader, geweest van het onrechtmatig gebruik van een gereserveerde parkeerplaats, met als smoesje dat « het toch maar voor 2 minuutjes » is.

Dit voorstel situeert zich tussen repressie en sensibiliseren. In feite wordt met de slogan « Wil je mijn parkeerplaats? Neem dan ook mijn handicap! » ingespeeld op een zeker schuldgevoel van de andere weggebruikers ten opzichte van mensen voor wie mobiliteit niet zo vanzelfsprekend is en die er alle dagen tegenop zien om zich in het verkeer te begeven.

De toevoeging van het onderbord is geen moeilijke opdracht en zal de rechten van mensen met een beperkte mobiliteit verzekeren.

III. ALGEMENE BESPREKING

Ook al is de heer Koninckx de doelstelling van het wetsvoorstel zeer genegen, toch kan hij het voorstel niet aanvaarden.

Het onderbord met de slogan « Wil je mijn parkeerplaats? Neem dan ook mijn handicap! » heeft zeker educatieve waarde, maar past eerder in een

destiné à illustrer une campagne de sensibilisation ou à appuyer une initiative locale et n'a pas sa place dans le Code de la route.

L'intervenant renvoie également à la Convention de Genève, qui prévoit que les signaux routiers doivent se composer essentiellement d'icônes et de dessins compréhensibles par tout le monde et que les panneaux et les panneaux additionnels doivent contenir le moins de texte possible.

Enfin, M. Koninckx attire l'attention sur la tendance actuelle à réduire le nombre de signaux routiers. L'adjonction d'un panneau, surtout s'il contient un texte plutôt qu'une icône ou un dessin, ne sera pas accepté eu égard à la Convention de Genève.

Mme Kapompolé soutient toute initiative destinée à faciliter l'intégration des personnes handicapées dans notre société, mais il lui semble que le panneau actuel est très clair en soi. Les usagers de la route qui ignorent ce panneau le font délibérément. L'installation d'un panneau additionnel ne les incitera pas à changer de comportement; on pourrait peut-être lancer une campagne de sensibilisation.

M. Creyelman appuie la proposition de loi. La ville de Malines a déjà mené une campagne qui consistait à placer ces panneaux près des emplacements réservés et cette initiative a été couronnée de succès.

M. Brotcorne regrette que la proposition ne soit pas adoptée, alors que tout le monde se dit favorable aux objectifs qu'elle poursuit.

S'il est vrai que le panneau existant est très clair, il n'en reste pas moins que de nombreux emplacements réservés sont utilisés abusivement. Le panneau additionnel permettrait de transmettre un message nettement plus clair et de jouer davantage sur le sentiment de culpabilité des autres usagers.

Concernant la remarque sur l'usage d'icônes et de dessins, l'intervenant signale que la grande majorité des Belges savent lire. Les quelques étrangers qui ne maîtrisent aucune de nos langues nationales comprendront au moins le panneau supérieur figurant une personne handicapée en chaise roulante. Ce n'est pas le texte qui permet de comprendre le sens du panneau; ce texte ne constitue qu'une addition au panneau, mais une addition utile.

La présente proposition contribuera à dissuader les autres usagers d'occuper les places réservées aux personnes handicapées.

M. Dedecker se rallie aux propos de M. Koninckx. Il convient de veiller à ce que la signalisation soit reconnaissable sur le plan international. Le panneau existant pour les places réservées est connu de plus de 99% de la population, et le slogan additionnel n'ajoutera rien au message que l'on veut faire passer.

sensibiliseringscampagne dan wel ter ondersteuning van een plaatselijk initiatief, maar hoort niet thuis in de wegcode.

Daarnaast verwijst spreker naar de Conventie van Genève, waar wordt voorzien dat verkeersborden vooral iconen en tekeningen moeten bevatten die voor iedereen begrijpbaar zijn en dat er zo weinig mogelijk tekst mag gebruikt worden op borden en onderborden.

Ten slotte wijst de heer Koninckx op de bestaande tendens om het aantal verkeersborden te verminderen. Een verkeersbord bijvoegen, en zeker met een tekst in plaats van een icoon of een tekening, zal niet aanvaard worden door de Conventie van Genève.

Mevrouw Kapompolé ondersteunt elk initiatief dat ertoe strekt om gehandicapten beter te laten integreren in onze samenleving, maar het bestaande verkeersbord is al zeer duidelijk. Weggebruikers die het bord negeren, doen dit bewust. Het plaatsen van een bijkomend bord zal niet tot gedragsverandering leiden; er kan misschien werk gemaakt worden van een sensibiliseringscampagne.

De heer Creyelman steunt het wetsvoorstel. De stad Mechelen heeft reeds een campagne gevoerd met deze borden bij gereserveerde parkeerplaatsen en dit initiatief was succesvol.

De heer Brotcorne betreurt het feit dat iedereen de doelstelling wel genegen is, maar het voorstel toch niet aanvaardt.

Ook al is het bestaande bord klaar en duidelijk, toch blijkt dat veel gereserveerde parkeerplaatsen onrechtmatig worden gebruikt. Het onderbord zou een veel duidelijkere boodschap weergeven en zou ook meer inspelen op het schuldgevoel van anderen.

Wat de opmerking betreft over het gebruik van iconen en tekeningen, merkt spreker op dat het overgrote deel van de Belgische bevolking kan lezen. De enkele buitenlanders die onze landstalen niet machtig zijn, begrijpen minstens het bovenstaande bord met de tekening van een gehandicapte persoon in een rolstoel. Het is niet de tekst die het bord doet verstaan; de tekst is slechts een aanvulling van het bord, maar wel een nuttige aanvulling.

Dit voorstel zal ertoe bijdragen dat plaatsen voor gehandicapten minder door anderen worden ingenomen.

De heer Dedecker treedt de heer Koninckx bij. We moeten streven naar internationale herkenbaarheid van de tekens. Het bestaande bord voor gereserveerde plaatsen is voor meer dan 99% van de bevolking gekend; de bijgevoegde slogan zal daar niets aan toevoegen.

IV. VOTES

L'article 1er est rejeté par 6 voix contre 3, ce qui emporte le rejet de la proposition de loi.

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La rapporteuse,
Joëlle KAPOMPOLÉ.

Le président,

Jean-Marie DEDECKER.

IV. STEMMINGEN

Artikel 1 wordt verworpen met 6 tegen 3 stemmen, hetgeen de verwerping van het wetsvoorstel tot gevolg heeft.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De rapporteur,

Joëlle KAPOMPOLÉ.

De voorzitter,

Jean-Marie DEDECKER.